

MILJÖÖVERVAKNINGSDAGARNA 2023

Aulan i Undervisningshuset, SLU Ultuna, Almas allé 10, 750 07 Uppsala.

TISDAG 17 OKTOBER

13.00 Registrering

13.30 Inledning med moderator, Göran Ståhl, vikarierande vicerektor med ansvar för miljöanalys på SLU och Uppsalas landshövding Stefan Attefall

14.00 Marie-Louise Rydén, chef på kunskapsavdelningen, Naturvårdsverket och Mikael Krysell, chef för miljöövervakningsenheten, Havs- och vattenmyndigheten har ordet

14.30 Hur använder Miljömålsberedningen miljöövervakningens data för att få ett bra underlag till avvägningar och bedömningar? Lars Tysklind, Miljömålsberedningens ordförande

15.00 Fika

15.30 Att överbrygga gapet mellan forskningen och resten av samhället – erfarenheter från Stockholms universitets Östersjöcentrum. Gun Rudquist, Stockholms universitet

16.00 Hur får vi beslutsfattare att förstå vikten av miljöövervakning? Leonard Sandin, seniorforskare Norsk institutt for naturforskning (NINA), Lillehammer, Norge

16.30 Mälarens vattenvårdsförbund. Tillämpningar av miljöövervakningen i Mälaren. Ingrid Hägermark, förbundschef, Mälarens Vattenvårdsförbund

17.00–18.00 Posterutställning med tilltugg

In till Uppsala för incheckning. Middag på egen hand.

ONSDAG 18 OKTOBER

09.00–11.30 Workshop. **Tema: Inriktning på framtidens miljöövervakning**

Syftet med workshopen är att ta fram ett kunskapshöjande medskick till beslutsfattare, politiker och framtida miljöövervakare.

En workshop i formen Dialogcafé. Vid ett antal bord kommer olika frågor att diskuteras. Grupperna byter bord var tjugonde minut. En bordsvärd vid varje bord ger deltagarna inblick i det samtal och de idéer som kommit fram i den senaste rundan. De nya gästerna får fylla på det som sagts tidigare.

- Vad har miljöövervakningen bidragit med till svenskt miljöarbete? Goda exempel. Tänk stort! Bordsvärd: Ingemar Näslund, Länsstyrelsen i Jämtlands län
- Vad kan nya metoder tillföra och hur ska de implementeras? Bordsvärdar: Kari Stange och Ola Inghe, Naturvårdsverket
- Framtidens genetiska miljöövervakning. Bordsvärdar: Mattias Obst, Göteborgs universitet och Karl Lundén, SLU
- Hur kan miljöövervakningen användas för miljömålsuppföljning? Bordsvärd: Louise Ellman-Kareld, Länsstyrelsen i Kronobergs län
- Vilken betydelse har internationella rapporteringar och hur kommer de att utvecklas? Bordsvärd: Lars Sonesten, SLU
- Nya utmaningar i samhället – nya områden som bör övervakas? Bordsvärd: Ulrika Stensdotter Blomberg, Havs- och vattenmyndigheten

11.30–13.00 Lunch

13.00 Eftermiddagen inleds av Henrik A. Sundberg, Länsstyrelsen i Gävleborgs län: Vad är det vi vet och inte vet när vi övervakar miljön?

Därefter resultatorientering. Korta presentationer av de senaste resultaten från miljöövervakningen. Varje föredrag pågår 5 minuter.

13.05–13.45 Resultatorientering: **Landskap**

- Möjligheter till användning av resultat i väntan på de långa tidsserierna, exempel från Remiil. Helena Rygne, Länsstyrelsen i Örebro län
- Gräsmarker i jordbrukslandskapet inom och utanför de "kända" datakällorna. Anders Glimskär, SLU
- Remiil som underlag för att identifiera funktionella gräsmarkslandskap. Karl-Olof Bergman, Linköpings universitet
- Övervakning av biodiversitet i svensk skogsmark – provtagning och DNA-analyser. Björn Lindahl, SLU
- Fjällen förändras fort! Willem Goedkoop, SLU
- Effektiv miljöövervakning av insekter med nya DNA-metoder. Dave Karlsson och Mårten Klinth, Station Linné
- Omfattande ny kunskap om insekter med nya metoder. Jörgen Naalisvaara, Länsstyrelsen i Norrbottens län
- Miljötilståndet i skogslandskapet – nu på webben. Daniel Udd, Länsstyrelsen i Dalarnas län

14.00–14.45 Resultatorientering: **Sötvatten**

- Framtidens övervakning i sjöar och vattendrag – Full koll på våra vatten. Mikael Andersson, SLU
- Vilka brister kan Full koll identifiera i dagens sötvattenövervakning? Erik Myrstener, SLU
- Vänder det nu? Om avvikande kemitrender de senaste fem åren. Jens Fölster, SLU
- Trender av kvicksilver, bly och kadmium i vattendrag under de senaste 20 åren. Karin Eklöf, SLU
- MIDAS och automatiska analyser av miljöstatus. Simon Mårell, Länsstyrelsen i Gävleborgs län
- Utvärdering av eDNA för miljöövervakning av gäddbestånd i Sverige. Anti Vasemägi, SLU
- LifeDNAquatic: Riktlinjer för optimal hantering och analys av akvatiskt eDNA som verktyg inom svensk miljöövervakning. Mikaela Hellström, MIX Research (tidigare AquaBiota, del av Niras)

14.45–15.30 fika, poster

15.30–16.15 Resultatorientering: **Kust**

- Framtidens miljöövervakning i kusten – Full koll på våra vatten. Niklas Hanson, Havs- och vattenmyndigheten
- Från cyklop till satelliter – fjärranalyser i olika skalor längs Upplandskusten. Oskar Bremer, Länsstyrelsen i Uppsala län
- Svartmunnad smörbult – en oönskad nykomling i svenska vatten. Mattias Renström, Länsstyrelsen i Uppsala län
- Övervakning av strömming. David Giljham, SLU
- Hur går det för torsken i Ålands hav – ett samarbete med yrkesfisket. Stefan Larsson, SLU
- Spigg – en kustnära historia Ulf Bergström, SLU
- DNA-streckkodning av marina växtplankton. Agneta Andersson, Umeå universitet
- NEMOtoDE BARCODing: Förbättrad miljöövervakning av Östersjöns bentiska ekosystem. Francisco Nascimento, Stockholms universitet

16.30–17.00 Resultatorientering: **Miljögifter**

- Vilka bekämpningsmedel utgör egentligen ett problem? Bodil Lindström, CKB, SLU
- Miljöövervakningsresultat grund för samlat krafttag mot bekämpningsmedelsläckage. Gustaf Boström, CKB, SLU
- Så blir svenska bin exponerade för växtskyddsmedel. Ove Jonsson, CKB, SLU
- Hur kan den akvatiska miljögiftsövervakningen bidra mer till det svenska miljöarbetet – en berättelse från ett översynsprojekt. Liselotte Tunemar, Naturvårdsverket

Efter 17.00: Eftermiddagspromenad till ån

Uppsala växer! Bebyggelse på åsen, bostäder i Bergsbrunna. Bro och spårväg över Fyrisån. Hur kan miljöövervakningen bidra till miljökonsekvensbeskrivningar av stadens utveckling?

19.00 Middag med underhållning

TORSDAG 19 OKTOBER

09.00 Framtidens miljöanalys i jordbrukslandskapet. Katarina Kyllmar, SLU

09.30 Medborgarforskning – Från värvning till datavärd. Ola Langvall, SLU och Nicklas Jansson, Länsstyrelsen i Östergötlands län

10.00 Fika

10.30 PFAS-övervakning i vatten och uttern som miljöindikator – med fokus på PFAS. Karl Lilja, Naturvårdsverket och Anna Roos, Naturhistoriska riksmuseet

11.00 Övervakning av restaureringsprojekt: Integrering av olika indikatorer för bättre åtgärdsunderlag. Brendan Mckie, SLU.

11.30 Biologisk mångfald: Ett globalt åtagande, hur kan miljöövervakningen bidra? Professor Alexandre Antonelli, Royal Botanic Gardens, Kew, University of Oxford & Göteborgs universitet

12.00 Sammanfattning, medskick och avslut.

Stålunch före hemresa